

BESLUIT NATUURBESCHERMINGSWET 1998 VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN
GELDERLAND

Artikel 19d en 19e

Datum : 6 mei 2014
Onderwerp : Natuurbeschermingswet 1998 - 2013-015788 - gemeente Aalten
Activiteit : het wijzigen van een melkrundveehouderij aan Prinsendijk 5, 7122 PG
Aalten
Verlenen/weigeren : verlenen vergunning
Aanvrager : VOF G.H. en B. te Bokkel-Ebbers
Zaaknummer : 2013-015788

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van VOF G.H. en B. te Bokkel-Ebbers, Prinsendijk 5 te Aalten, hierna te noemen aanvrager, van 28 oktober 2013 om een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998, hierna de Nbw 1998.

Aanvraag en procesverloop

De aanvraag voorziet in het wijzigen van de veebezetting. De inrichting is gelegen op ongeveer 6.600 meter van het Natura 2000-gebied Korenburgerveen.

Voor de beoordeling van de aanvraag is het aanvraagformulier Nbw 1998 agrarische bedrijven inclusief bijlagen, d.d. 28 oktober 2013, gebruikt.

Op deze vergunningaanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard. De ontwerpvergunning heeft in de periode van 17 januari tot 28 februari 2014 ter visie gelegen. In die periode is op 20 februari 2014 een zienswijze ontvangen van Stichting Natuur en Milieu Aalten.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Gelderland;
Gelet op de artikelen 16, 19d, 19e en 43 van de Nbw 1998;

HEBBEN BESLOTEN

VOF G.H. en B. te Bokkel-Ebbers een vergunning conform de beschrijving in de aanvraag te **verlenen** onder het volgende voorschrift:

- 1 Deze vergunning dient op het bedrijf aanwezig te zijn.

Beoordeling van de aanvraag

De aanvraag betreft een melkrundveehouderij waarbij een wijziging van de veebezetting plaatsvindt.

De mogelijk schadelijke effecten op de instandhoudingsdoelstellingen worden uitsluitend veroorzaakt door stikstofdepositie. Voor dit bedrijf is niet eerder een vergunning danwel een verklaring van geen bedenkingen (hierna vvgb) op grond van de Nbw 1998 verleend.

Mogelijke effecten kunnen optreden op het Natura 2000-gebied Korenburgerveen. De instandhoudingsdoelstellingen van het voor deze aanvraag relevante Natura 2000-gebied zijn vermeld in bijlage 1.

Toetsing Depositie

Binnen de Natura 2000-gebieden zijn verschillende habitattypen aanwezig. Deze hebben een kritische depositiewaarde. Als de ammoniakdepositie boven deze waarde uitkomt, kunnen er soorten verdwijnen die kenmerkend zijn voor deze habitattypen.

Nu sprake is van een wijziging van de bestaande activiteit kan, ondanks de te treffen maatregelen, een depositietoename op de stikstofgevoelige habitattypen per saldo niet op voorhand worden uitgesloten.

De uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State van 13 november 2013 (uitspraak 201211640/1/R2) heeft er toe geleid dat bestaande rechten als volgt worden vastgelegd:

Wanneer voor een veehouderij na de referentiedatum (7 december 2004 voor Habitatrichtlijngebieden, 24 maart 2000 voor Vogelrichtlijngebieden) een situatie is vergund of gemeld waarin de ammoniakemissie lager is dan in de situatie op de referentiedatum, wordt uitgegaan van de situatie met de laagste ammoniakemissie. In alle andere gevallen wordt uitgegaan van de laatst vergunde of gemelde situatie op de referentiedatum.

Aanvrager is in het bezit van een vergunning op grond van de Hinderwet van 5 januari 1984 voor het bij de aanvraag betrokken bedrijf. Op grond hiervan stellen wij vast dat ten tijde van de plaatsing als Habitatrichtlijngebied op de lijst van communautair belang danwel de aanwijzing in het kader van de Vogelrichtlijn nationale toestemming was verleend.

Voor het bedrijf is geen situatie vergund of gemeld waarin de ammoniakemissie lager is dan in de situatie op de referentiedatum.

In tabel 1 is de vergunde en de aangevraagde veebezetting weergegeven. In tabel 2 is de depositie van de vergunde en de aangevraagde situatie weergegeven.

Tabel 1 veebezetting

Vergunde veebezetting op 7 december 2004		
Diersoort	Rav-code	Aantal
Melkkoeien	A1.100.1	106
Vrouwelijk jongvee	A3	74
Aangevraagde veebezetting		
Diersoort	Rav-code	Aantal
Melkkoeien	A1.100.1	65
Vrouwelijk jongvee	A3	167

Tabel 2 NH₃-depositie van het bedrijf in mol/ha/jr

Habitattype	Depositie		
	Vergund op 7-12-2004	Aangevraagd	Vershil
<i>Korenburgerveen</i>			
H4010A Vochtige heiden op zandgronden	0,3	0,3	0,0
H6410 Blauwgraslanden	0,3	0,3	0,0
H7120 Herstellende hoogvenen	0,4	0,4	0,0
H91D0 Hoogveenbossen	0,4	0,4	0,0
H91E0C Beekbegeleidende alluviale bossen	0,4	0,4	0,0
<i>Zwilbrocker Venn **</i>			
Rand	0,2	0,2	0,0

** Vanwege de grote afstand tussen de veehouderij en het Natura 2000-gebied is alleen getoetst op de rand van het gebied (worst case-situatie)

Uit tabel 2 blijkt dat in de aangevraagde situatie ten opzichte van de vergunde situatie op 7 december 2004 sprake is van een gelijkblijvende stikstofdepositie op de stikstofgevoelige habitattypen. Nu de aangevraagde depositie in vergelijking tot de vergunde depositie ten tijde van de plaatsing van het Natura 2000-gebieden niet toeneemt, achten wij significant negatieve effecten uitgesloten.

Aangezien voor dit bedrijf niet eerder een vergunning of een vvgb op grond van de Nbw 1998 is verleend, is verlening van de vergunning mogelijk voor zover vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied, alsmede regionale en lokale belangen zich hier niet tegen verzetten. Niet is gebleken dat deze belangen vergunningverlening in de weg staan.

Zienswijzen

De Stichting Natuur en Milieu Aalten stelt in hun zienswijzen het volgende:

Zienswijze 1, 2, 5, 10 en 11

De onderstaande zienswijzen 1, 2, 5, 10 en 11 hebben betrekking op de Verordening Stikstof en Natura 2000 Gelderland.

Zienswijze 1

De collectieve Passende Beoordeling gemaakt door Alterra (verder te noemen Beoordeling) in de periode van 24 maart 2000 tot 1 februari 2009 is gemaakt zonder de uitbreiding en emissietoename van bedrijven aan Duitse zijde van de grens hierin mee te nemen. Dit is in strijd met Europese wet- en regelgeving aangaande de Vogel- en Habitatrichtlijn. Ook zijn de emissies door beweiding en het uitreiden van mest niet meegenomen in de beoordeling. Ook hierdoor is de Beoordeling onvolledig en onjuist (Uitspraak 201305072/1/R2).

Zienswijze 2

Er worden door de Provincie Gelderland drempelwaarden voor de toename van de Kritische Depositiewaarden in acht genomen - de ad hoc 0,5% en 1 % norm - met geen of onvoldoende onderbouwing (Uitspraak 2013-07089/2/R2). Meerdere rapporten van Alterra hebben aangetoond dat er tot 15 km van de stikstofbron door stikstof depositie wel degelijk sprake kan zijn van significante negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen.

Zienswijze 5

Er is sinds 2010 in Nederland sprake van een toename van de stikstof emissie en depositie (Compendium voor de leefomgeving: "Ammoniak in de lucht 1993-2011"). Dit geldt met name ook voor de Achterhoek. Een geringe afname van de depositie kan negatieve effecten op Natura-2000 gebieden, met name op veengebieden, niet helpen oplossen. Het toestaan van een extra depositie tot 0,5% van de Kritische Depositie Waarde zoals in de "Beleidsregel Stikstof en Natura 2000 Gelderland (verder te noemen Beleidsregel) staat, draagt niet bij aan de instandhoudingsdoelstellingen. Bovendien kan het college uit de toepassing van de Beleidsregel nog niet afleiden dat de totale noodzakelijke reductie wordt bereikt. De Beleidsregel heeft immers geen betrekking op het behalen van het overige deel van de noodzakelijke reductie (Uitspraak: 201107526/1/T1/A4).

Zienswijze 10

Het cumulatief effect van de afzonderlijke Nb-wetvergunningen op de depositie op de N2000-gebieden wordt niet of onvoldoende meegenomen. Er worden namelijk vele vergunningen afgegeven door de provincie Gelderland met elk een mogelijke toename van de ammoniakdepositie van 0,5 tot 1 % van de Kritische Depositie. Bij de vergunningverlening aan individuele bedrijven wordt echter geen rekening gehouden met het cumulatief effect hiervan met betrekking op de depositie op (delen van) Natura-2000 gebieden. Negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen kunnen hierdoor bepaald niet worden uitgesloten en zijn zelfs waarschijnlijk.

Zienswijze 11

Uitspraken van de RvS over de depositiebank en de saldi zijn niet meegenomen bij de vergunning. Het gaat om de Uitspraken 201303243/1/R2, 201303324/1/R2, 201303514/1/R2 en 201303816/1/R2

Reactie

In de onderhavige procedure is vergunning aangevraagd en verleend op basis van vergunde rechten waarbij geen toename in depositie is. Er is geen sprake van vergunningverlening op basis van de Verordening Stikstof en Natura 2000 Gelderland.

Zienswijze 3

De Crisis- en Herstelwet staat geen toename van de stikstofemissie/-depositie toe. Na de referentiedatum 7 december 2004 mag er geen toename meer zijn op de Natura 2000 gebieden (Artikel 19kd van de Natuurbeschermingswet).

Reactie

In de onderhavige procedure is vergunning aangevraagd en verleend op basis van vergunde rechten waarbij geen toename in depositie is.

Zienswijze 4

Het college heeft geen rekening gehouden met de ammoniakemissie en –depositie als gevolg van het uitrijden van mest (Uitspraak 2013-05072/1/R1).

Reactie

Er vergunning aangevraagd voor een project, zijnde het houden van dieren op onder andere een ander staltype. Het uitrijden van mest maakt geen onderdeel uit van het aangevraagde project. In de Natura 2000 beheerplannenproject wordt hier wel aandacht aan besteed.

Zienswijze 6

De kans dat de stikstofemissies en -deposities zullen afnemen is met het huidige beleid niet te verwachten. Bovendien is de verwachting dat de veestapel in Nederland met 20 tot 40% kan toenemen als het huidig voorgestelde beleid van afschaffen van dierrechten en melkquota doorgang vindt (Arcadis rapport van 30 september 2013; "Onderzoek uitbreidingsruimte veehouderij"). Verder is in de ontwerp-Omgevingsvisie van de provincie Gelderland zelfs aanmerkelijk meer ruimte voor uitbreiding van de veehouderij opgenomen. Zowel de genoemde onderzoeken als de Omgevingsvisie maken dus duidelijk dat de instandhoudingdoelstellingen ernstig in gevaar komen.

Reactie

De prognoses van het ministerie van Economische Zaken geven wel degelijk afnames in depositie aan. Hierbij verwijzen wij naar de onderbouwing van de PAS.

Zienswijze 7

Er is geen rekening gehouden met de 70% afwijkingsmarge van de uitkomsten van het AAgro-Stacksmodel.

Reactie

Op dit moment is het AAgro-Stacksmodel het best beschikbare model om mee te rekenen. Zodra er in de toekomst een beter model beschikbaar is dan zullen wij daar gebruik van maken.

Zienswijze 8

Voor de emissie van dit project dienen de depositieberekeningen te worden uitgevoerd voor alle gevoelige Natura 2000-gebieden in het beïnvloedingsgebied van het bedrijf met ammoniakemissie, zowel in Duitsland als in Nederland. Volgens Alterra kunnen er immers significante effecten zijn tot op zeker 15 km afstand.

Reactie

Wij hebben nieuwe AAgro-Stacksberekeningen gemaakt waarin het Duits gebied Zwilbrocker Venn is meegenomen. Hieruit blijkt dat ook op het Duitse gebied sprake is van een afname in depositie is. Ons besluit is hierop aangepast.

Zienswijze 9

Een eventuele instemming van de Duitse autoriteit is gebaseerd op beleid en regelgeving die nog in ontwikkeling is en dus niet op vigerend beleid en regelgeving. Het vigerend Duits beleid geeft nog meer ruimte voor ammoniakdepositie en is niet conform de Europese regelgeving. Ook houdt dit Duitse beleid geen rekening met cumulatieve effecten. Daarom is het Duitse beleid niet rechtsgeldig en in strijd met de Europese Habitatrictlijn, zodat rechtstreeks getoetst moet worden aan deze Europese richtlijn. De conclusie kan dus niet zijn dat de norm niet wordt overschreden en ook niet dat negatieve effecten voor de Duitse gebieden zijn uitgesloten.

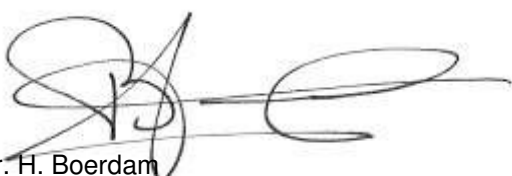
Reactie

Er is geen jurisprudentie bekend waaruit blijkt dat het Duitse beleid in strijd is met de Europese habitatrichtlijn. De bevoegdheid voor het Duitse beleid ligt geheel in Duitsland.

Conclusie

Uit de bij de aanvraag behorende stukken blijkt dat dit bedrijf vóór de plaatsing als Habitatrictlijngebied op de lijst van communautair belang dan wel de aanwijzing in het kader van de Vogelrichtlijn beschikte over een nationale toestemming. De aangevraagde depositie overschrijdt de depositie van deze nationale toestemming niet. Gelet hierop is voor de aangevraagde activiteit geen passende beoordeling vereist. Nu tevens de belangen zoals vermeld in artikel 19 e sub c Nbw 1998 niet aan de orde zijn, kan de vergunning worden verleend.

Namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

mr. H. Boerdam
teammanager Vergunningverlening

Beroep

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na de dag waarop het besluit ter inzage is gelegd hiertegen beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (Postbus 20019, 2500 EA 's-Gravenhage).

Zij die partij zijn in de hoofdzaak kunnen bij de voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen.

Voor het behandelen van het beroepschrift en voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betaling van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de Raad van State, telefoonnummer (070) 426 44 26.

De periode van terinzagelegging staat vermeld op de kennisgeving welke wordt toegezonden met dit besluit en is in te zien via internet: www.gelderland.nl>actueel>bekendmakingen.

bijlagen:

- Bijlage 1: Instandhoudingsdoelstellingen
- Bijlage 2: Berekening vergunde situatie 7 december 2004
- Bijlage 3: Berekening aangevraagde situatie

BIJLAGE 1: Instandhoudingsdoelstellingen van het voor deze aanvraag relevante Natura 2000-gebied

Korenburgerveen (Habitatrichtlijn)

Aanwijzing en aanmelding:

Het gebied Korenburgerveen is op 20 mei 2003 aangemeld als speciale beschermingszone krachtens de Habitatrichtlijn (92/43/EEG). Op 7 december 2004 heeft de Europese Commissie de communautaire lijst vastgesteld op basis waarvan Nederland het gebied moet aanwijzen.

Het gebied is op 7 mei 2013 aangewezen.

In onderstaande tabel staan de voor NH₃ gevoelige instandhoudingsdoelstellingen voor het Natura 2000-gebied Korenburgerveen.

Tabel 1 Instandhoudingsdoelen (bron: aanwijzingsbesluit Korenburgerveen)

(=behoudoelstelling; > ontwikkeldoelstelling; =(<) behoudoelstelling maar achteruitgang toegestaan ten gunste van specifieke ontwikkeldoelstelling)

<i>Habitattypen</i>	<i>Doelstelling oppervlakte</i>	<i>Doelstelling kwaliteit</i>
H4010A Vochtige heiden op zandgronden	=	=
H6410 Blauwgraslanden	>	>
H7120 Herstellende hoogvenen	=(<)	>
H7210 Galigaanmoerassen ¹	=	=
H 91D0 Hoogveenbossen ¹	=	>
H91E0C Beekbegeleidende alluviale bossen ¹	=	>

¹Prioritair habitatype

BIJLAGE 2: Berekening vergunde situatie 7 december 2004

Naam van de berekening: Prinsendijk 5 vergund 2004

Gemaakt op: 19-03-2014 14:33:15

Zwaartepunt X: 234,600 Y: 442,400

Cluster naam: Bokkel, Prinsendijk 5 Aalten

Berekende ruwheid: 0,20 m

Emissie Punten:

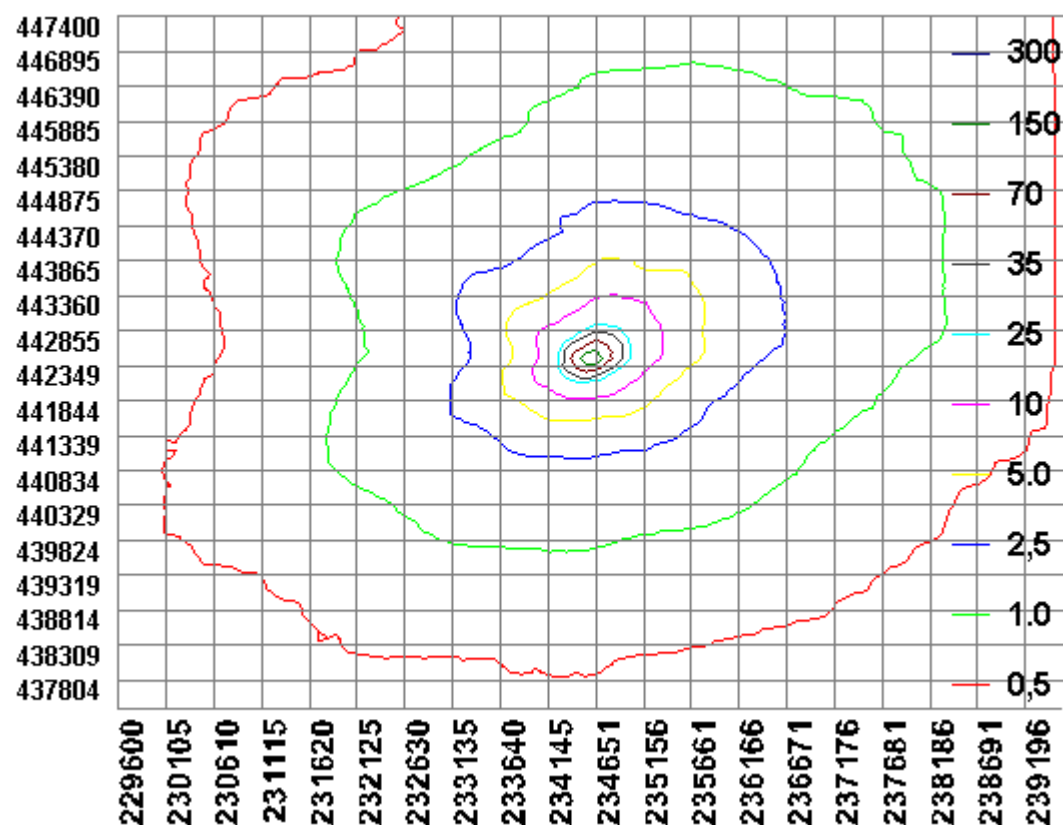
Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	Hoogte	Gem.geb. hoogte	Diam.	Uittr. snelheid	Emissie
1	Stal 2	234 573	442 437	1,5	1,5	0,5	0,40	1 296

Gevoelige locaties:

Volgnummer	Naam	X coördinaat	Y coördinaat	Depositie
1	H4010A	242 644	444 970	0,30
2	H6410	242 861	444 767	0,28
3	H7120	241 161	444 837	0,39
4	H91D0	241 162	444 831	0,39
5	H91E0C	241 576	443 752	0,37
6	Zwilbrocker Venn	244 264	451 047	0,21

Details van Emissie Punt: Stal 2 (2098)

Volgnr.	Code	Type	Aantal	Emissie	Totaal
1	A1.100.1	melk- en kalfkoeien	106	9.5	1007
2	A3	vrouwelijk jongvee	74	3.9	288.6

BIJLAGE 3: Berekening aangevraagde situatie

Naam van de berekening: Prinsendijk 5 aangevraagd
 Gemaakt op: 19-03-2014 15:17:19
 Zwaartepunt X: 234,600 Y: 442,400
 Cluster naam: Bokkel, Prinsendijk 5 Aalten
 Berekende ruwheid: 0,20 m

Emissie Punten:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	Hoogte	Gem.geb. hoogte	Diam.	Uittr. snelheid	Emissie
1	Stal 2	234 573	442 437	1,5	1,5	0,5	0,40	1 079
2	Stal 3	234 592	442 462	1,5	1,5	0,5	0,40	190

Gevoelige locaties:

Volgnummer	Naam	X coördinaat	Y coördinaat	Depositie
1	H4010A	242 644	444 970	0,29
2	H6410	242 861	444 767	0,28
3	H7120	241 161	444 837	0,38
4	H91D0	241 162	444 831	0,38
5	H91E0C	241 576	443 752	0,37
6	Zwilbrocker Venn	244 264	451 047	0,20

Details van Emissie Punt: Stal 2 (2098)

Volgnr.	Code	Type	Aantal	Emissie	Totaal
1	A1.100.1	melk- en kalfkoeien	45	9.5	427.5
2	A3	vrouwelijk jongvee	167	3.9	651.3

Details van Emissie Punt: Stal 3 (2105)

Volgnr.	Code	Type	Aantal	Emissie	Totaal
1	A1.100.1	melk- en kalfkoeien	20	9.5	190

